

Schack och tjejer

Seminarieledare: Håkan Jalling

Notarie: Christofer Martin

Håkan börjar med att göra en kartbildning kring detta idéseminarium.

1. **Gemensam karta, hur ser det ut?**
2. **Lyfta fram goda exempel**
3. **Definiera områden att utveckla**
4. **Lära av varandra**
5. **Jämföra med andra**
6. **Sammanställa underlag**

Samt **formulera vision** och **sätta mål**. Detta sätts på förbunds nivå, distrikts nivå och klubb nivå.

Håkan efterlyser engagemang i gruppen och att alla deltar i seminariet. Håkan visar upp statistik med medlemsantalet i Sveriges schackförbund. Tjejer representerar hälften av schackspelarna i kategorin 6-12 år. Vid 19-25 sker ett enormt tapp och det handlar om att arbeta förebyggande långt innan för att detta tapp inte ska ske.

En i publiken kommenterar statistiken och hävdar att det har sett ut på det här viset samt att det även sker ett stort tapp av killar när gymnasiet träder in i barnens liv. Andra röster vill hävda att statistiken är det som man ser i skolan, inte på klubb nivå. En annan åsikt är att det är intressant att jämföra just skolschack och klubb schack. Andra åsikter gäller tjejers vilja att tävla eller delta, där deltagandet ses som prioriterat men inte tävlingsmomentet. Flera åsikter väger klubbarnas roll kontra skolan mot varandra. Någon jämför schack med tennis där svidande förluster tas ensamt eftersom schack spelas individuellt. Där ska lagspel kunna vara lösningen. Jämförelser görs med dataspel där man spelar i grupp. Andra anser att tjejer behöver lag för att frodas.

Håkan tar upp huvudområden kring klubb schack, träning/ledare och elitschack.

Håkan pratar om att miljöerna i klubblokaler och stämningen spelar stor roll. En deltagare pratar om toaletterna på Stockholms schacksalonger har en tjejtoa

som killar brukar använda. En detalj, men en viktig sådan. En deltagare säger att lokalen inte kan väljas. Samtalet om toaletter glider över till jargongen på klubbarna där anekdoter om orättvis behandling mot tjejer förekommit. En deltagare menar att schackspelare är blyga och osociala samt glör väldigt mycket på partier och så vidare. Ett bättre välkomnande och intresse behövs för att välkomna nya spelare. En deltagare pratar om att det redan i skolans start finns "kvinnliga" och "manliga" sporter. Även här förekommer anekdoter kring upplevelser.

En deltagare tycker det är jättebra att jargong kommer upp. Andra exempel på hur man pratar om att förlora mot tjejer osv kommer fram. Någon tror att våra nordiska grannar hanterar detta bättre. Exempel om schackspelare i Umeå som rör sig i lokaler i kalsonger när täckbyxor togs av tas upp. Att ha tävlingar och träning bara för tjejer tas också upp med bra erfarenheter gjorda. Någon fyller i att särbehandling har en positiv effekt, oavsett vilka ideologisk skygglappar man har.

Tjejläger och tjejträningar anses vara positiva. Även här tas det upp att tjejer funkar bättre i grupp. Jargong och förebilder tas upp igen och att förebilderna bör vara de tjejerna som tagit sig igenom den jobbiga jargongen, unga tjejer framför allt. En annan åsikt är att en stilguide kring klädsel kan spela in i att förbättra känslan på tävlingar och klubbar. Pontus Carlsson är ett exempel på stilikon.

Håkan vill att publiken ska hitta fem grejer att säga om de olika huvudområdena.

Klubbschack

1. Damtoaletter och sanitet
2. Tjejläger
3. Lagtävlingar
4. Unga förebilder
5. Jargongen

En kvinnlig tränare berättar att de har träningar i schack på lördagar då barnen är pigga. Tjejer vill ofta använda böcker innan de börjar spela. Övningsmaterial passar tjejer väldigt bra. Hon berättar att hon kunde vara ensam tjej i en klubb

men att en vän absolut inte hade spelat om hon varit ensam tjej i sin klubb. Många pratar om att tjejer behöver egna grupper samt att det måste finnas systematisk träning för att tjejer ska känna att det börjar bra.

En fråga ställs till styrelseledamöter som närvarar om hur de i protokoll nämnda satsningar ska genomföras i praktiken. Svaret är att det kan ske på många sätt men på ett jordnära sätt.

Det sociala lyfts fram igen i publiken, där umgänget med andra tjejer som spelar har stor betydelse. Killar tenderar i blandade tävlingar att inte bjuda in tjejerna och därför lyfts flick-SM fram som viktigt. Tjejtävlingar behövs inte hela tiden men tjejtävlingarna är viktiga i sig.

En medlem i en liten klubb säger att det är svårt för små klubbar att tillgodose behoven för att behålla tjejer. Böcker (steg 1, 2 & 3 som exempel) till bättre priser kan vara viktigt för tjejers kontinuitet i klubbvärlden. En annan åsikt pratar om att en certifiering med pengar som morot kan användas till klubbar för att göra ett bättre arbete för tjejerna. Det är inte

Träning/Ledare

1. Systematisk träning
2. Sociala aspekter
3. Böcker och underlag
4. Studiecirkel
5. Kvinnliga förebilder på alla plan

Håkan säger att tävlingsschacket debatterats mycket på sistone. Styrelsens och elitkommitténs ambitioner diskuteras av närvarande styrelsemedlemmar. Bland annat samma budget för kvinnliga och manliga landslag. Även kvinnliga SM-grupper. Praktiska saker kring tävlingar som kostnad för boende tas också upp.

En åsikt är att elitschacket generellt i Sverige har bekymmer och det drabbar damerna hårdare. Många olika frågor som Håkan Jalling svarar direkt på tas upp kring elitschacket.

Elitschack

1. Damträningar
2. Utvärdera SM
3. Deltagande i internationella tävlingar
4. Synliga kriterier
5. Internationella samarbeten

Seminariets underlag skickas ut till deltagarna samt publiceras på schack.se.

Underlaget behandlas vidare av berörda kommittéer och i förbundsstyrelsen.

Nedtecknat av Christofer Martin

Ronneby den 1 juli 2018